ПРОМЕТЕЙ

Вінніпег, 20 Грудня [illegible].

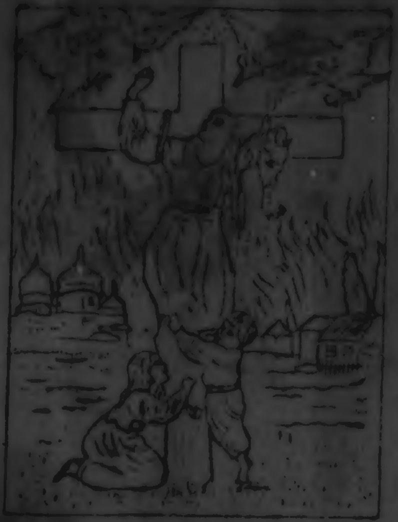

Журнал [illegible] Студентського Кружка

при Інституті ім. [illegible] в Вінніпегу

ХРИСТОС РОДИВСЯ – СЛАВІТЬ ЙОГО.

РЕДАКЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО ЖУРНАЛА "ПРОМЕТЕЙ" ЖЕЛАЄ ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.

ПАНОВІ Б. СВИСТУНОВІ РЕКТОРОВІ ІНСТИТУТА І ЙОГО РІДНІ, ДИРЕКЦІЯМ ІНСТИТУТІВ ІМ. П. МОГИЛИ, СОЮЗОВІ УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ, РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ "УКРАЇНСЬКОГО ГОЛОСУ", СОЮЗОВІ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТСЬКИХ КРУЖКІВ, СОЮЗОВІ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ДОМІВ, СОЮЗОВІ УКРАЇНОК, ЧЛЕНАМ, ЧЛЕНКИНЯМ І ПРИХИЛЬНИКАМ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСЬКОГО КРУЖКА "ПРОМЕТЕЙ", ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ ІНСТИТУТІВ ІМ. П. МОГИЛИ І ЦІЛОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ.

РЕДАКЦІЯ "ПРОМЕТЕЯ".

ЖУРНАЛ

Ми є ге з нас читав Англійські журнали та бачимо, що там є зареєстровані новинки та події, які трапляються з дня на день, з року на рік. Дуже часто буває так, що журнал є видаваний за для обслуги якогось товариства, тоді в нім є зареєстровані важні й цікаві спостереження даного товариства. Такий журнал має свою вартість не лише в той час коли річі діються, але також, коли мине кілька літ часу, бо члени мають нагоду переглядати в журналі спомини та спостереження, котрі можуть цікавити їх неменш, як цікавлять людину записки власного дневника.

Видавання журналів практикується вже довгі літа при Українських Інститутах, однак десі Інститути не спромоглися на журнал, котрий мав би численну циркуляцію. Журнали є малі змістом, як також числом прихильників і з них користають лише бурсаки. Отже ми, видаючи перше число цього річного "Прометея" бажаємо щоби "Прометей" існував не лише за для обслуги малого числа студентів, котрі перебувають в бурсі, та тих що належать до студентського кружка, але щоби цей журнал обслугував також студентів, котрі раніше перебували в бурсі, як також все студенство поза бурсою, включаючи і Українських професіоналістів.

Бажаємо, щоб журнал став місячником.

Циркуляція такого журнала може стати дуже численна, бо на іміграції, в Канаді й Спол. Державах, Українці не мають популярного журнала. Тому нашим найглибшим бажанням є щоби "Прометей" став отким популярним Українським журналом.

Мих. Іванчук.

ПОКВАПНИЙ ПОЕТ

Іванчук /при вечері/—Бурсаки, знайте, що від завтра не приймається більш матеріалу до журналу.

Один з Бурсаків,—Пане редактор, ви мусите зачекати та прийняти ще дещо від мене, бо на другу суботу, як буде падати сніг, то я ще напишу гарний вірш.

Іванчук—Прошу подати води.

Т Р І О

Ласько Михайло, Чорохик Федір і Буряк співають дивними голосами "Итц бетер ту гев лавд енд лост, дон невер ту гев лавд ет ал".

РОЛЯ СПОРТУ В ЖИТТЮ СТУДЕНТА

Важним є, щоби кожний студент, поза своїми студіями інтересувався спортом. Но тому, щоби, коли не зробив своєї задачі міг би сказати "я не мав часу зробити задачі, бо мав вправи", але тому, що спорт грає важну ролю в житті студента.

Участь у спорті береться не лише задля розривки. Поза розривкою спорт приносить богато других користей. В першій мірі, спортові управи скріплюють будову людини, а фізичний розвиток є так важний як і розвиток умовий. Це предсказує вислів, що "В здоровім тілі здорова душа". Коли ми поглянемо на студента, котрий бере активну участь у спорті, то бачимо людину більше приступнійшу, живійшу і веселу, а навпаки, коли поглянемо на студента котрий інтересуєтся лише книжкою то побачимо людину не смілу, повільну і неохочу.

Річ певна, що студент, котрий інтересуєтьоя спортом може скорше зробити свою шкільну задачу, як той, що годинами сидить над книжкою, пересичений задумами.

Дальше, активний спортовець дуже часто має гарну постать, а беручи участь в спорті він також скріплює свій ум і відвагу. Коли добре попісуєтся, здобуває для себе популярність, а цим виробляє в собі інтуїцію та вірить в побіду, не лише на полі спортового змагання, але і наукового.

П. Я. Ольховецький.

К А Ж У Т Ь

Що Волохатюкові не але поводиться, бо мав, має і буде мати, як не бльондинку то шатенку.

Що Соломко обіцяв дівчатам, що як його виберуть на голову Студентської Ради, то він їм не буде нічого казати, але часто буде відвідувати їх на третім поверсі.

Що Топоровська розуміє життя від ніг до голови.

Що Бреда хотівби мати більше лекцій в Українській мові.

Що Кокор думає, що вона є в Кенорі.

Що голова кружка приказав гасити світла пів до дванайцятої, щоби мав нагоду романсувати.

Що булоб добре колиб панна Танчак мала ту відвагу на третім поверху, що мала на "геловін найт".

НА ЦВИНТАРІ

На цвинтарі вічну і сумно і тайно,
Лише вітер часом загуде,
Неначе якусь то розмову таємну
З німими хрестами веде.

То казку чудову до них промовляє,
То знову засміється, і знов заридає
Й в путь невідому летить.

О вітре могутній тебе я благаю,
Ти вістку мені принеси,
З коханого гробу, з південного краю
Хоч краплю живої роси.

Колиб я могла, то б сама полетіла
З тобою в далекі краї,
Де в тіні смереків спить могила,
В ній мрії найкращі мої.

I. Зірка.

ВАРТІСТЬ ІСТОРІЇ

Нині одна з найважніших інституцій в цивілізованих краях є школа. Школа має дуже важне значіння в кождї державі, а це тому, що вона відвічає за просвіту, котра є великим чинником в будованню сильної і могутньої держави.

Яким способом може школа це досягнути ? Хоч цілі і методи просвіти в ріжних краях ріжняться, в деяких подробицях, однак головні принціпи є однакові в кождім краю, а це є пристосувати членів до суспільного життя та приготовити їх до обовязків, котрі вони будуть сповняти, стоявши на своїх назначених становищах.

Щоби підростаюча молодь могла розуміти значіння фізичного світа навкруг себе і таким способом реалізувати своє положення в цім світі, вага є звернена на студіювання природних наук.

Але коли ж є бажання, щоби студент був обзнакомлений з фізичним світом довкруги, то тим більше є пожадано щоби він мав поняття про своє місце, місце свого народу та взагалі цілої людської раси.

Цим заспікоується просьвіта, котрої ціле є привести хлопців і дівчат до симпатичного розуміння окружения і обставин, щоби вони були ознакомленні з політичним і соціяльним життям, та аби мали певного рода знання обовязків і відвічальностей горожанина.

Коли ж ми спитаємося за такою наукою, котраб могла витворити в будучих горожан вище згадані прикмети то ми без вагання мусимо звернутися до історії.

Отже ми тепер звернем увагу на важніші функції історії, котрі мають змогу витворювати в молоді бажані здібности і прикмети.

Історія виховує та скорінює в людині силу розважування, показуючи взаємні відношення наслідків та причин, так як вони проявляются в людськім життю. Ця прикмета є дуже важна в розвязуванню ріжних життевих проблем.

Студійовання історії поучає людину не лише в збиранню фактів, але і в систематичнім організованню їх, в таку форму в якій вони булиб доступні і корисні для людини, котра бажалаб їх уживати.

Історія має силу витворювання льогичного думання. Студент вчиться розбирати вагу фактів, їх місце, їх значіння, та пристосувати їх до свого власного життя. Його світогляд розширюється і витворює в нім симпатичний погляд на життеві проблеми. Він бачить перед собою всі трудноші і огорчення, які його предки переживали та таким способом ліпше може оцінити їх здобутки, а з другого боку оминати їх невдачі.

Історія ще має свою вартість в тім, що вчить студентів, які книжки читати і де шукати за дійсними та правдивими фактами, й сим витворює в них силу, розвагу і розсудливість. Історія витворює людину відважної і самостійної думки, бо студент читаючи історію має до діла з дійсними фактами а не з фантастичними мріями котрі можуть завести його з дороги сильної думки. Безпечно уходить він в дійсність життя, бо за собою він має цілу минувшину котра непомильно вказує йому дорогу до гарнішого, кориснішого і щасливішого життя.

Володимир Янчиньский.

БУРСАК

Вечір за вечером сиджу ось тутка,
Пишу, рахую, читаю.
Про долю про завтра, про дні надходящі,
Я нічогісенько не чую не знаю.

О доле, де ти в сей час гень блукаєш,—
Коли ти до мене прийдеш?
Чи в цьому писанню, рахуванню, читанню,
Мені яке щастя знайдеш ?

О. Мара.

А К Р О С Т И Х

Їдімо разом нестрахаймось,
На долю свою не клинім,
Ставаймо в ряд непобідимий,
Та високо наш стяг несім.
Инакше пропадем в майданах,
Тортурів тяжких не знесем.
Українці!.. Всі разом до бою,
Тиранів лютих проженем.

Читати перші букви з гори на долину.

УКРАЇНОЗНАВСТВО——А НАША МОЛОДЬ

Історія цілого Українського народу так склалася, що ми лишилися пониженими в ряді життя других народів. Це відбивається в дуже прикрий спосіб на розвитку Української культури. З окрема в Канаді, як і в инших частинах світа, головно з причини улекшення способу до осягнення ліпшого становища в життю, помітний є дуже нахил до переймання культури цілком чужої Українському народові і занехання своєї власної.

Явище це є неприродне. Ніякий нарід в той спосіб не розвивається, бо кождий нарід шанує свою мову, гордиться своєю історією, затримує свої традиції, свої звичаї, живе ними, плекає їх і збільшує.

Щоби не завестися, Український нарід мусить поступати в той спосіб, що мусить шанувати все своє, та тішитись ним, плекати його, закохуватися в нім, мається вивчувати мову, пісню, читанки, історію і всього що лише є можливе до вивчання свого народу. Не треба миляться, думаючи, що наша культура за безцінна, що вона не є так розвинена як культури других народів. Культура нашого народу є в багатьох напрямах доросша від культур других народів.

Що так сталося з причини історії, що все то є неначе порозривання, і не застановившися на тім доскональніше, це може виглядати на дрібне. Одначе час перейде. Життя змінеться. Колесо історії перекрутиться в бік кращої долі Українського народу. Тоді кождий матиме втіху з того, що буде розуміти ясніше що він є син великого Українського народу.

С. Сліпченко.

ЯК БИ Я БУВ БУРСАЦКИМ СОЦЬКИМ

Як би я був Бурсацким соцьким,
Много добра би я зробив.
Зараз у бурсі в Вінніпегу
Всьоб на ново переробив.

Реґуляміни ми б заміняли,
"Інешіейшон" скасували.
Нашо щоб, старші, меньших катували,
Чорним смоляком їх обливали...

Бурсачкам добре тогді би було,
Жилосиб лїпше бурсакам.
Карчма ми б у бурсі мали,
З пивом, горівкою тай вином.

Всі старі пані і вдовиці
Знов на дівчата б поробив,
Хороші, гарні, круглолиці,
Котрі хотів би то любив.

По вечера ми б мали забаву,
Гучну велику нам на славу.
Нашо нам вчитись та читати
Коли ми можемо танцювати.

Пудри дівчата не вживалиб,
Липстиків і ружу не продавалиб
Дівчата щоб ся малювати,
Мусілиб муку вживати.

Одну важну річ ще треба згадати
Тай всіх дівчаток научати.
Як йдуть із хлопцями в театри,
Мусять свої центи давати.

Коти на долину ми б несходили
Усе б нам вейтори приносили.
В рано ми б зовсім невставалиб
Поріджи ми б в ліжку уплітали.

Кождий бурсак мавби гару,
Фордів зовсім я б скасував.
Через тих Фордів я вам кажу,
Много я ночей не доспав.

В. Волохатюк.

ХТО Є ІНТЕЛІҐЕНТ ?

Люде мають дуже мильне поняття про значіння слова "інтеліґент". Одні розуміють його так, а другі инакше. А дуже мало знають правдиве значіння сього слова.

Слово інтеліґент є чужим словом для Українців. Походить воно зі від Латинського слова "інтеліґо", що значить по нашому,-розуміючий. Отже цею назвою треба би назвати чоловіка, що все розуміє. Виконо- підчеркуємо слово все, бо в цьому саме й річ, що інтеліґентний чоловік це такий що все розуміє, чи може краще сказати-все може розуміти.

Хіба кождому з нас не доводилося стрічати селян, про котрих ми спісля оповідали, що з ними можна про все говорити, бо так вони на всьому визнаються та все розуміють. Але разом з тим стрічали ми "сурдутових інтеліґентів" які поза своїм фахом нічого не знають та на нічому не розуміються. Хто з тих в такому разі інтеліґентніший ? Безперечно, що селянин хоча він не кінчив високих шкіл та не носить ковнірчика і краватки.

Деякі вчені, що інтересуються тою справою, кажуть що інтеліґентність це вроджена примета. Може бути. Але разом з тим ніхто не заперечить що ця вроджена примета на ніщо нікому би не придалася, якби її

не розвинувши освітою. Вроджена інтелігентність це ніщо инше тільки здібність, яка вможливлює даному чоловікові змагання стати інтелігентним через здобуття освіти.

Тому ми мусимо знати що загальну освіту здобувається не в школі, бо школа дає тільки вказівки, як її добувати, а добувати її треба самому. Отже й самому можна й треба ставати інтелігентом.

М. Іванчук,

ВІТРЕ СХІДНИЙ

Вітре Східний, повій із глибокого
сходу,
Теплий та тихий...
Повій із пухких ланів нашого
роду,
Небудь так лихий.

Повій та полинь до сестри моєї,
Через синє море.
Розкажи як баную, що без неї доро-
Гіренькое, горе, /гої,

Запах пахучих лелій та гордих
рож
В затишках піймай,
В горячі любові щирі ще мож,
Під ноги її дай.

Розкажи як я її любив і люблю,
Скажи що понад ню,
Ні в небесних висотах, ні тут де
Ліпшої не знаю. /жию,

I коли вона в своїм серці захоче,-
То теплий подуй,
В ср місячну пору, серед тихої ночі,
Врата поцілуй.

Олекса Данильчук.

ЖАЧУТЬ

Що Янчінський і Соломон тримають хемічну лябораторію в своїй кімнаті.

Що Іванчук в бурсі тілом, а мара знає де душою.

Що Негрич ніколи дістане М. Ж. то закладає млин, бо мельника вже
/так як має.

Що дівчата вчатся робити "фінгер пейво" на Черевиковім волосю. А Я ?

Що Дасько М. так інжінерує, що аж свище.

Топольніцкий,-Хто там так храпить на противнім поверсі
Танчак,- Яким голосом, Сопрано ?
Топольніцкий,-Ні альто
Танчак,- Ну, то панна Кокер.

ЖЕРЕЛА НАУКИ

Много студентів, котрі починають вищу школу чи університет, представляють собі, що, коли вони поперечитують ті книжки, котрі приписані для курсу, та вони вже будуть знали все те що їм потрібно знати. Вони не беруть під розвагу що, коли курс вкладають, то беруть лише ті книжки, котрі є найважніші, і лише тільки тих книжок, кільки професори можуть перечитати в клясі в призначенім часі.

Щоби мати науку, меньше більше загальну, поза своїм фахом, студенти мусять читати книжки не лише ті, що призначені для курсу, але і инші книжки на ріжні теми і про ріжні предмети.

Що визначно відноситься до Українських студентів, тому, що в приписаних курсі в котрі небудь школі ми не можемо діставати Української освіти, отже щоби ми знали що небудь з Українського письменства, ми мусимо читати поза школою і мусимо самі себе вишколювати в Українській науці.

Одначе, читання книжок є лише одним з жерел науки. Ми читаємо книжки писанні визначними людьми з минувших часів, отже часто їх погляди ріжняться від наших. Отже ми не мусимо брати слово писателя що до якої небудь опінії, але повинні самі думати про ту справу і виробляти свій властний погляд. Але і це не буде кінец жерел науки.

Студіювання природи становить велику частину науки. Коли ми застановляємося думати над природою, ми мусимо застановитися думати про істновання якогось єства, котре керує природою в такий систематичний спосіб.

Однак і тут жерело науки не кінчиться. Дуже велику і важну частину науки ми можемо осягнути в практичний спосіб. Чим більше ми будемо брати участь в ріжних активностях тим більше практичної науки ми осягнемо. Найважніші центри науки практичної є організації, бо тут ми можемо привзичаїтися до суспільного життя, а заразом і скористати з цілий тої організації, а тим більше з цілей студентских організацій, бо тут ми можемо більше розвинути свої літературні здібности та вправитися в вживанню Української мови.

Отже жерела науки не є лише книжки, хотяй в них є велика частина науки, але студіювання природи, та брання участи в організаційних активностях, є рівнож важними жерелами.

М. Закус.

Топольницкий—Нам треба стола до нашої кімнати.

Ректор—Возми собі той, ще стоїть на долині.

Топольницкий—Він не здалий, бо має зломану литку.

Кажуть—Що дівчата переносили кухню на третий поверх аби потратити ""бьюті олін"".

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА.

Нова радість стала, яка не бувала,
В Вінніпегу славнім місті, Бурса заснувалась.

Це Бурса Могили славного Владики,
Де для люду ростуть сини, добрі провідники.

Виростають славні козаки завзяті,
Що народу в кождій хвилі мають провід дати.

Мають провід дати у кождій годині,
За се кождий Українец най-же знає нині.

Бурса се велика народняя справа,
Хто дасть жертву на сю Бурсу, честь йому і слава.

Буде довго жити, будуть го хвалити,
Що в час важний для народу знав що мав робити.

ТИ НАРОДЕ ВЕСЕЛИСЯ.

/На нуту-Вселенная Веселися/

Ти, народе, веселися,
На Вінніпеґ подивися.
В Вінніпеґу твоя сила,
Славний Інститут Могили.
Там студенти Українці всі живуть,

Там студенти проживають,
Над наукою промишляють,
Як народу помагати,
Добрий провід йому дати,
Як не-нині, як-не нині, то колись.

Злото, срібло, все доляри,
На Інститут добрі дари,
Кождий тее має знати,
На Інститут треба дати,
Добру жертву, добру жертву ще нині.